

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 76/21
9.2.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, из ..., улица ... број ..., чији је пуномоћник Игор Томић, адвокат из Београда, улица Јурија Гагарина број 111/34, против туженог НИД компаније “Новости” ад Београд, Трг Николе Пашића број 7, чији је пуномоћник Јованка Зечевић Анђелковић, адвокат из Београда, улица Нушићева број 7а, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 539/18 од 30.10.2020. године, у седници одржаној 9.2.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 539/18 од 30.10.2020. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 539/18 од 30.10.2020. године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 39.200,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа исплати износ од 30.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 30.10.2020. године, па до исплате. Ставом другим изреке, делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу на износ досуђен у ставу првом изреке пресуде од 30.000,00 динара исплати законску затезну камату почев од 4.10.2018. године па до 30.10.2020. године. Ставом трећим изреке, делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због повреде части и угледа исплати износ преко досуђеног износа у ставу првом

изреке пресуде од 30.000,00 динара, а до траженог износа од 1.000.000,00 динара, односно за износ од 970.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 4.10.2018. године па до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 75.400,00 динара.

Тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законом прописаних разлога, побијајући наведену пресуду у ставу првом и четвртом изреке.

Тужилац је дао одговор на жалбу, оспоравајући жалбене наводе туженог, са предлогом да се одбије као неоснована.

Трошкове другостепеног поступка ни тужилац ни тужена нису тражили.

Испитујући првостепену пресуду у побијаном делу, у смислу члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/13, 74/13, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана. У поступку пред првостепеним судом, при доношењу ожалбеног дела пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности нити се жалбом туженог указује на постојање неке друге битне повреде која је била или могла бити од утицаја на правилност побијане пресуде. Супротно наводима из жалбе туженог, првостепени суд није учинио битну повреду поступка из тачке 12. ове законске одредбе, јер је за побијани део своје одлуке дао јасне и довољне разлоге, изрека пресуде је у ожалбеном делу разумљива и не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи са садржином изведених доказа.

У првостепеном поступку утврђено је да је дана ... године у рубрици “Хроника” у листу “Новости” на ... страни објављен текст под насловом “...” и наднасловом “ББ, оптужен за убиство на Душановцу, одлучио да сарађује са истражним органима”. У тексту је наведено: “ББ покушава да се нагоди за повољнији статус, јер је у случају ВВ возио цип, из кога је, према оптужници (која још није ступила на правну снагу) пуцао АА (...). Такође, у тексту даље стоји: “Саговорник “Новости” истиче да је убрзо после тог 10. марта, када је овај Вождовчанин убијен, ухапшен први осумњичени, АА. И он је изразио спремност да сарађује са државним органима па је, према незваничним информацијама, описао припреме и логистику за ту ликвидацију. Он је потврдио оперативна сазнања да су у томе учествовали ББ, али и још неки људи из Београда – наводи наш саговорник. Поменуо је, међутим, и неке Црногорце, попут извесног ГГ и ДД. На основу његових информација лоциран је ..., који је и ухапшен у Хрватској почетком априла ове године.”

Тужилац је приликом саслушања у својству парничне странке изјавио да су нетачни подаци у чланку у трећем реду који почиње са: “И он је изразио спремност да сарађује са државним органима...”. Када је прочитао предметни текст јако се изнервирао јер никада у животу није желео да сарађује са полицијом, тиме су повредили његову част и углед и угрозили безбедност

његове породице. Тужилац је од објављивања спорног текста све време узнемирен, што траје две године. Према записнику о саслушању осумњиченог пред Вишим јавним тужилаштвом у Београду у предмету Кти број 67/18 од 26.3.2018.године, тужилац је изјавио да пориче извршење предметног кривичног дела и да неће да одговара на даља питања. На основу записника о припремном рочишту у предмету К 454/18 од 25.12.2018. године утврђено је да је тужилац изјавио да није крив и да не признаје извршење кривичних дела која су му стављена на терет, као и да нема сазнања о њима.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да је описаним текстом тужени као издавач причинио штету тужиоцу која се огледа у повреди достојанства тужиоца, његове части, јер је оваквим начином писања, приписујући тужиоцу особине које он нема, створена лажна слика о њему као лицу које се “нуди да буде сведок сарадник”, односно као неком ко ће ради добијања одређених погодности за себе сарађивати са органима кривичног гоњења и открити- издати - учиниоце кривичних дела, што је тужилац доживео као “бацање љаге на његово име у свету коме припада”, па је на основу члана 4, 5, 9, 79, 112-114. Закона о јавном информисању и медијима и члана 200. Закона о облигационим односима, закључио да је тужени одговоран да, као издавач медија, тужиоцу накнади нематеријалну штету.

Одредбом члана 79. став 1. Закона о јавном информисању и медијима – ЗЈИМ (“Сл. гласник РС” број 83/2014, 58/2015 и 12/2016-аутентично тумачење), прописано је да је достојанство личности (част, углед, односно пијетет) лица на које се односи информација правно заштићено, а ставом 2. да је објављивање информације којом се врши повреда части, угледа или пијетета, односно лице приказује у лажном светлу приписивањем особина или својстава које оно нема, односно одрицањем особина или својстава које има, није допуштено ако интерес за објављивање информације не претеже над интересом заштите достојанства и права на аутентичност, а нарочито ако се тиме не доприноси јавној расправи о појави, догађају или личности на коју се информација односи.

Одредбом члана 112. став 1. ЗЈИМ, прописано је да лице на које се односи информација чије је објављивање у складу са овим законом забрањено, а које због њеног објављивања трпи штету, има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете у складу са општим прописима и одредбама овог закона, независно од других средстава правне заштите која том лицу стоје на располагању у складу са одредбама овог закона.

Одредбом члана 114. ЗЈИМ, прописано је да издавач одговара за штету насталу објављивањем информације из члана 112. став 1. овог закона, као и за пропуштање објављивања информације из члана 112. став 2. овог закона, без обзира на кривицу.

Одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима - ЗОО ("Службени лист СФРЈ", број 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, "Службени лист СРЈ", број 31/93 и "Службени лист СЦГ", број 1/2003 – Уставна повеља и "Службени гласник РС", број 18/20), прописано је да за претрпљене

физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Ставом 2. наведеног члана је прописано да ће приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и висини њене накнаде, суд водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и утврђено чињенично стање, правилно је становиште првостепеног суда да су неистините информације објављене у предметном тексту проузроковале душевне болове тужиоца јер је приказан у лажном светлу приписивањем особина које нема, те да је тужени у обавези да тужиоцу накнади ову нематеријалну штету, на основу члана 112. став 1. и 114. ЗЈИМ и члана 200. ЗОО-а, са законском затезном каматом од доношења првостепене пресуде, сходно члану 277. Закона о облигационим односима. Доношењем ожалбене одлуке ни у ком смислу се не спутава слобода медија и јавног информисања, зајемчена одредбама члана 50. Устава Републике Србије и члана 4. Закона о јавном информисању и медијима, будући да постоји интерес јавности да буде истинито, тачно и благовремено обавештено.

Неосновано се жалбом туженог указује да је тужба неуредна и да је требало одбацити, имајући у виду да из стања у списима произлази да тужба садржи све неопходне елементе прописане у члану 192. став 1. ЗПП-а, те је првостепени суд правилно поступао по тужби поднетој у овој парници. Нису од утицаја на другачије одлучивање жалбени наводи туженог да тужба није писана ћирилицом, јер битна повреда одредаба парничног поступка постоји ако суд у току поступка није применио или је неправилно применио одредбу овог закона, а то је било или је могло да буде од утицаја на доношење законите и правилне пресуде, сагласно члану 374. став 1. ЗПП-а, а састав тужбе на латиничном писму које познају суд и парничне странке, само по себи, не доводи у питање законитост и правилност одлуке.

Ни жалбени наводи о неправилности и непотпуности утврђеног чињеничног стања, којима тужени указује да тужилац није доказао да је претрпео нематеријалну штету, нису основани, у ситуацији када је првостепени суд на основу саслушања тужиоца несумњиво утврдио да је тужилац након објављивања спорног текста трпео душевне болове јер је приказан у лажном светлу приписивањем особина које нема, што је довело и до трпљења страха за безбедност сопствене породице.

Како тужилац има право на накнаду нематеријалне штете од туженог због нетачног информисања, услед чега је трпео нематеријалну штету у виду душевних болова (због повреде права личности на идентитет), имајући у виду да су испуњени сви услови за накнаду нематеријалне штете јер се ради о неистинитој и лезионо подобној информацији, која је лично погодила тужиоца

као препознатљивог субјекта непропорционалне информације то на правилност побијане пресуде није од утицаја став првостепеног суда да је приписивањем тужиоцу особина које нема, повређен углед, а не идентитет (као право личности заштићено самостално, независно од части и угледа).

Обзиром да је са изложених разлога побијана пресуда правилна, на правилност побијане пресуде нису од утицаја ни остали жалбени наводи тужене, које је овај суд ценио, али их посебно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

Разлози другостепеног суда су дати у складу са чињеничним наводима тужбе и актуелном праксом Европског суда за људска права по којој другостепени суд може навести сопствене разлоге за одлуку у циљу давања образложене одлуке и права на правично суђење у складу са чланом 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода („Сл. лист СЦГ – међународни уговори“, бр. 9/03, 5/05 и 7/05 – испр.и „Службени гласник РС – Међународни уговори 12/10) - пресуда ЕСЉП од 27.септембра 2001.године, Hirvisaari v. Finland (49684/99, став 30-33).

Из наведених разлога, жалба туженог је одбијена као неоснована, а првостепена пресуда у побијаном делу, у одлуци о главној ствари, потврђена, па је на основу члана 390. ЗПП-а, одлучено као у ставу првом изреке.

Међутим, жалба туженог је делимично основана у погледу одлуке о трошковима поступка, обзиром да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 153 ЗПП-а, на шта овај суд као другостепени пази по службеној дужности, па је иста морала бити преиначена применом члана 150, 153, 154. и 163. ЗПП-а, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка, према вредности са којом је успео у спору, у укупном износу од 39.200,00 динара и то на име састава тужбе у износу од 6.000,00 динара, за заступање на три одржана рочишта у износу од по 7.500,00 динара и једном неодржаном рочишту у износу од 4.500,00 динара и на име судске таксе на тужбу и одлуку у износу од по 3.100,00 динара, све према важећој Адвокатској тарифи у време доношења првостепене пресуде и Таксеној тарифи у време настанка таксене обавезе, те је на основу овлашћења из члана 401. тачка 3. ЗПП-а, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић